

Ardealul Juridic

Revistă de Drept și de Unificare Legislativă,
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparate

Revista apare regulat la: 1. și 15. a fiecărei luni afară de lunile de vacanțe iulie și August (iar în cursul anului excepțional ca număr dublu) când apare odată pe lună

Abonamentul pentru	Instituții și Autorități	500 Lei pe 1 an
:	Advocați	400 Lei pe 1 an
:	Magistrați	500 Lei pe 1 an
:	Un număr simplu	20 Lei
:	Un număr dublu	30 Lei
:	Un număr vechiu	35 Lei

Redacția: Strada Băel Nr. 13. Administrația: Strada Regina Maria Nr. 31 (Radio Reclame România S. A.) unde se primesc abonamente și ori ce cereri de adție. Telefon 630

SUMARUL:

1. Dimitrie Alexandrescu necrolog de *V. Pașta*
Judecător Trib. Cluj.
2. Unificare legislativă. — Raport de *Corneliu Botoz*
Cons. la Curtea de Cas.
3. Art. 274 pr. p. m. este aplicabil când se crează un nou tribunal . . . de *Ilie Purdillă*
Jud. trib. Brașov.
4. Situația Candidaților de avocați în legea nouă a avocaților . . . de *Dr. Ioan Popa*
Candidat de avocat Sibiu.
5. Jurisprudența Stabilită de Inalta Curte de Casație și Justiție. Complexul pentru Ardeal și Bucovina.
6. Informațiuni.

DIMITRIE ALEXANDRESCO

Știința juridică română este în doliu. A murit cel mai mare titan al ei.

Omul mare de drept ca și un inventator, răstoarnă lumea prin dărâmarea principiilor învechite și înlocuirea lor cu cea ce viața creiază mai nou. De aceia juristul este unul din marii factori ai vieții sociale, a acestei drame omenești — cum o numește filosoful jurist Edmond Picard. Când dreptul reușește să concretizeze adevărata viață, el înfinge pionul care marchează progresul — fixând pentru totdeauna momentul de civilizație și cultură ce a reprezentat. De aceia munca juristului este munca consolidării vieții și progresului, care fără dânsul nu ar putea exista.

Reflectând asupra acestei idei esențiale unei vieți de drept, nu este posibil să se aprecieze exact rolul pe care un mare jurist îl poate exercita nu numai asupra generației sale, dar asupra mentalității generațiilor ce urmează. Și astăzi stăm sub ideile dominante ale dreptului roman, din care încercăm zadarnic să ne desrobim și astăzi știința juridică latină caută să se scuture zadarnic de umbra titanică a lui Pothier.

De aceia nu putem fixa definitiv personalitatea juridică a marelui Dimitrie Alexandrescu. Comentatorul erudit al Codului civil roman, autorul miilor de note, adnotări și articole doctrinare, bibliograful științei juridice de pretutindeni, este întrat atât de mult în știința juridică românească, încât nici un jurist, care pretinde că știe să silabisească textele reci ale codului, nu poate ignora în cea mai neînsemnată cauză, părerea și materialul adunat de el.

Dacă opera sa va fi pusă la curent, numai cu materialul pe care singur la pregătii: „Comentarul codului civil roman“, va trebui să ia proporțiile celei mai grandioase opere similare care s'a scris în țară și în afară. Te miri cum o viață de om a fost suficientă pentru atâta fecundă producțiune.

Dar Dimitrie Alexandrescu mai reprezintă un moment foarte important în știința juridică românească: este autorul anteproiectului de cod civil unificat. În indiferența generală, în lăncezala spiritelor cari preferă a menține legislațiunea învechite sau contrare spiritului românesc, pentru a nu eși dintr'o rulină sau pentru a scuti sforțări intelectuale, Dimitrie Alexandrescu a elaborat anteproiectul său cu râvna savantului și cu dragostea nemărginită de țară și știință. Și nu putem decât să arătăm același menlacolie pe care marele dispărut nu înceta s'o arate, că acest anteproiect întârzie să fie pus în discuție pentru a deveni legea comună a întregului Regat.

Incepuse din însărcinare oficială să scrie un „Manual de drept civil român în comparație cu dreptul austriac, maghiar și rusesc“.

„Ardealul Juridic“ al cărui scop este și lupta pentru unificarea dreptului, fine să aducă elogiul modest de admirație memoriei celui mai mare jurist român, a celui care timp de 50 ani, ca profesor, magistrat și avocat, a stăpânit mințile lumii juridice.

Unificarea legislativă

*Dreptul de revizuire a judecărilor în caz de infracțiuni săvârșite la darea hotărârilor de către judecătorii.*¹

Legea noastră de procedură civilă, ca și procedura rusă, nu prevede revizuirea unei judecăți pe motiv de infracțiuni săvârșite de judecătorii cari au participat la judecată. Acest caz este prevăzut expres de procedura ungară (art. 563 al. 7) și de cea austriacă (art. 530 al. 4).

Potrivit acestor texte, constituie un motiv de anulare, iar după textul ungar, un motiv pentru revizuirea unei sentințe definitive, când la darea hotărârei sau chiar și a unei dispoziții precedente pe care se bazează hotărârea, cum se rostește mai complect art. 534 al. 4 pr. civilă austriacă, judecătorul care a luat parte la proces s'a făcut vinovat în dauna părții, de o violare a datoriei sale profesionale pedepsită de lege.

Textele nu lămuresc dacă această vinovăție trebuie să rezulte dintr-o hotărâre de condamnare. Darea unei asemenea hotărâri se înțelege de la sine, pentru că, după principiile ordinare, cineva nu poate fi considerat culpabil de o infracțiune penală, decât dacă culpabilitatea e stabilită printr-o hotărâre de irevocabilă autoritate. De altfel aceasta rezultă în special din art. 533 al. 3 pr. civilă austriacă.

În starea actuală a legislației române, ca și celei ruse, revizuirea unei judecăți încă poate avea loc în caz de fals săvârșit de judecător, de falșul în actele pe care s'a sprijinit judecata (art. 794 pr. civilă rusă; art. 290 al. 2 pr. civilă română).

Falșul poate fi săvârșit de părți, dar el poate fi săvârșit și de judecător, așa că, în acest unic caz revizuirea e admisibilă și când judecătorul e acel care a săvârșit infracțiunea, textele de lege nedistingând, cum e și natural.

Un judecător însă care a luat parte la proces poate săvârși și alte infracțiuni care să fi înrăurit judecata în dauna unei părți: sustragerea unui act dela dosar, falșul în protocolul hotărârei sau al unei încheeri pe care ea se bazează, prin omisiunea intențională a unui mijloc de apărare esențială propus de părți, sau denaturarea cu rea credință a declarațiilor lor, substituie prin altele cari n'au fost făcute, luarea de mită, îndepărtarea prin

abuz de putere din sală a unei părți, punând-o astfel în neputință de a se apăra etc.

Ne întrebăm: e admisibil ca o hotărâre în asemenea condițiuni să rămână în picioare? Credem că, după cele mai elementare noțiuni de justiție, sentința rămasă astfel definitivă e legitim a fi revizuită într'un anumit termen curgător de la data când infracțiunea judecătorului a fost definitiv constatată prin o sentință penală rămasă definitivă.

Odată recunoscut acest principiu, admis și de legislația austriacă și ungară, se ridică o a doua chestiune: E suficient ca judecătorul să fi săvârșit o infracțiune în cursul unui proces, pentru ca partea să beneficieze de dreptul de revizuire?

Două sisteme se pot discuta:

După un sistem: e suficient ca infracțiunea să aibă legătură cu procesul, pentru ca să se nască dreptul la revizuire.

Acest sistem e prea larg pentru că revizuirea unei judecăți presupune un viciu de care suferă hotărârea dată. Ori dacă infracțiunea n'a avut nici o înrăurire asupra soluțiunii procesului, nu e logic și nici just a se revizui o judecată care poate fi ireproșabilă și a se atinge autoritatea lucrului judecat care e garanția justiției.

Acest sistem se contrazice cu însăși concepțiunea legiuitorului în caz de descoperirea unui fals în acte. Dacă, în acest caz revizuirea nu-i admisibilă de cât în cazul când judecata și-a întemeiat hotărârea ei pe actul dovedit fals, ceiace va forma obiectul unei cercetări prealabile cu ocazia discuției admisibilității în principiu a cererii de revizuire, pentru aceiași rațiuni și în cazul când judecătorul va săvârși o altă infracțiune revizuirea nu poate fi admisă, chiar în principiu, decât în condițiuni identice.

Textul care va trebui introdus în codul nou de procedură trebuie să cuprindă o formulă care să satisfacă această condiție esențială.

S'ar putea susține, că dacă examinarea acestei cerințe a legii s'ar face în prealabil, s'ar putea prejudeca asupra fondului însuși.

Obiecțiunea nu e serioasă, deoarece acest examen e admis de lege și în alte materii, de pildă în cererile de chemare în garanție și de intervențiune, ca și în acțiunile posesorii unde titlurile de proprietate pot fi cercetate cu referire numai la posesiune, fără să se poată susține, că s'a împliat asupra petitorului, în privința căruia nu se pot întinde efectele lucrului judecat în posesoriu.

¹) Comunicare făcută în ședința Comisunii de unificare legislativă sub comisiunea de procedură civilă, de la 12 Ianuarie 1925; sub comisiune care se știe că lucrează la Minist. Justiției și este alcătuită din dl-ii: Dobriceanu Marinescu, Niculescu Chiseliță, C. Botez Mandicowschi, Crăciunescu, Bălășescu, consilierii la Casație. Costin și Radulescu dela Curtea de Apel București. Em. Dan avocat, și V. Pella prof. univ.

Un examen aparent e necesar și lesne de făcut, tocmai ca să nu se târăgăneze judecata, prin intrarea în fondul cauzei, iar acest examen e posibil, pentru că se aplică numai asupra considerentelor hotărârii și cere o simplă inspecțiune a lor.

Există totuși un caz, în care credem, că chestiunea admisibilității în principiu devine inutilă, ca și chestiunea dacă infracțiunea a avut influență sau nu asupra judecății.

Acest caz e atunci când judecătorul s'a făcut vinovat de luare de mită.

Un funcționar public, potrivit art. 144 din codul penal român se face vinovat de acest delict, când mita promisă, prelină sau primită se oferă chiar pentru a face sau a nu face un act intrând în atribuțiunile acestuia, fie și drept.

O hotărâre dată de un judecător culpabil de delictul de mită, în aceste împrejurări nu poate sta în picioare, indiferent dacă delictul a avut sau nu vre-o înrăurire asupra judecății. Hotărârile judecătorești nu pot rămâne valabile când sunt date de magistrați mituiți. La această se opune un principiu de înaltă moralitate și prestigiul justiției.

Hotărârile trebuie să cuprindă convingerile, soluțiunile și iscăliturile unor judecători pe conștiința cărora să nu apese o asemenea rușinoasă pată care dezonorează numele de judecător.

Dacă în caz de suspiciune legitimă, un proces se strămută la o altă instanță, cu atât mai mult temei trebuie înlăturată o hotărâre dată de un judecător condamnat pentru mită, în care dovada suspiciunii e complectă făcută.

Din însăși natura delictului de mită, reese că judecătorul s'a abătut dela datoria sa profesională, că a violat-o, când o condamnare penală i-a atras însăși îndepărtarea sa din misiunea ce exercită.

De aceea socotim, că în acest caz excepțional, e suficient ca judecătorul să fie condamnat pentru delictul de mită, cu ocaziunea procesului și în legătură cu el, pentru ca condițiunea legii de a fi influențată judecata de acest delict, să fie îndeplinită.

În urma acestor considerațiuni, textul ce propunem a se introduce în viitoarea procedură civilă unificată e următorul:

Art. . . . — Cererea de revizuire a unei sentințe rămase definitivă e admisibilă, când judecătorul care a luat parte la proces s'a făcut vinovat de o infracțiune penală constatată în sarcina sa printr'o hotărâre penală definitivă, dacă infracțiunea a determinat darea ace-

lei sentințe sau a unei încheeri ori și oricăror altor măsuri pe care se bazează soluțiunea ei. Dreptul la revizuire al părții dăunate rămâne neatins chiar dacă infracțiunea judecătorului e acoperită de prescripțiune sau nu mai poate fi urmărită din veri ce altă cauză. În cazul când infracțiunea judecătorului constituie delictul de mită, partea e dispensată de probe, că soluțiunea procesului a fost determinată prin o asemenea infracțiune.

Corneliu Botez
consilier la Înalta Curte de Casație

Situația candidaților de avocați în legea nouă avocațială

Legea nouă adv. caracteristică timpului și împrejurărilor în care a fost adusă, pe lângă multele inovațiuni noi și salutare și pe lângă dispozițiunile ei de reglementarea situației avocaților în cadrele corpului avocațial, — fapt pentru care a și fost urgită de cei interesați — în goană de-a fi cât mai grabnic votată a uitat să reglementeze și chestiunea situației candidaților de avocați din Transilvania.

Se mărginește a anunța în art. 120 al. ultim, că până la unificarea legislațiunii cu privire la învățământul universitar, vor putea fi înscriși ca stagiați și acei cari vor fi trecut examenul de stat juridic în Transilvania sau cele trei examene de stat în Bucovina. Singurul acest articol amintește ceva, care de altcum vorbește de stagiarilor, cari se înscriu după promulgarea legii și nu despre aceia cari sunt candidați de avocați în baza legilor de până atunci. În acest articol pare a fi făcut și legiuitorul confuzie între „examen de stat juridic“ și examen de doctorat (rigurosul pozitiv). Că aceasta a fost intențiunea legiuitorului e dovadă, că a voit să mențină conținutul dispozițiunii legii vechi existând până atunci pe acest teritoriu, de altcum și practica și hotărârile diferitelor barouri avocațiale confirmă aceasta.

Din spiritul conciliant și din escesul binevoitor al legiuitorului în aplicarea principiului dreptului câștigat cuprins în art. 120 al. I. se poate conchide clar că legiuitorul n'a intenționat a leza drepturile de fapt câștigate de candidații de avocați din Transilvania în baza legilor anterioare.

Acest lucru este amintit și în art. 12 din Regulamentul aplicării legii avocațiale și tot în acest sens a hotărât și Curțile de Apel din Transilvania când a recunoscut dreptul candidaților de-a pleda în fața tuturor instanțelor judecătorești, neaplicând art. 11 din leg. adv.

Tot asemenea au fost asigurate drepturile câștigate cand. de adv. și prin circulara Nr. 16.748—924 a Dir. General al Just. din 21 Februarie 1924 și Nr. 5895—1924 Justiție I. unde se spune precis, că „legea

nu a intenționat să știrbească drepturile câștigate" și mai departe „candidații de adv. din părțile Ardelene conf. legii în vigoare înainte de punerea în aplicare a legii noul au avut dreptul să depună examen unitar pentru magistrați și avocați, acest drept îl au și azi neștirbit“.

În fața acestei stări de fapt se naște întrebarea: care este explicația desființării comisiei de examinare de pe lângă Curtea de Apel din Cluj, și care sunt atribuțiile în prezent a comisiei de examinare dela Baroul Cluj înființată de la 1 Iulie 1924 în baza legii noi?

Adresa Nr. 1—1924 a comisiei de examinare dela baroul Cluj zice „cu data de 1 Iulie 1924 comisiunea de examinare dela Curtea de Apel Cluj s'a disolvat, urmând ca de acum încolo numai examene de admitere în magistratură să se dea înaintea Onor comisiunii de examinare ce va fi din nou constituită la Curtea de Apel.“

„Examenele de admitere în corpul avocaților sun a se presta din 1 Iulie c. încoace de către stagiarii din județele propriu ardelene inclusiv și Sălașul înaintea comisiei de examinare pentru admitere în corpul de avocați la baroul Cluj.“

După cum se vede mai sus la 1 Iulie 1924 s'a format com. pentru examinarea adv. stagiaari. Dar cari sunt acești stagiaari? Candidații de avocați înscriși în barou înainte de publicarea leg. avocaților sau candidații înscriși în barouri după votarea ei?

Răspunsul fără multă chibzuială nu poate fi decât negațiunea fermă a celor din categoria a doua adevărații stagiarii, fiindcă în sesiunea Septembrie-Decembrie 1924 stagiaari înscriși după legea nouă nu pot să fie admiși la examen în lipsa de stagiou.

Este deci clar, că această comisiune dacă funcționează și de fapt are candidați la examenele din sesiunile 1 Iulie 1924—1 Martie 1926 nu poate avea alți stagiaari decât pe candidații de avocați înscriși în baroul avocațial înainte de votarea legii noi și pe timpul și puterea legii vechi.

Așa fiind se naște întrebarea logică și naturală:

În baza cărui text de lege i-și bazează dreptul comisia de examinare înființată pe lângă Baroul Cluj de-a examina candidații de avocați înscriși pe timpul legii vechi?

Poate peste tot comisia să examineze pe acești candidați?

Legea avocațială prevede înființarea comisiilor de examinarea stagiarii în cele patru centre universitare fără să arate timpul înființării lor. Cred că nu afirm un neadevăr când susțin, că în nici unul dintre aceste centre afară de Cluj nu s'a înființat aceste comisii, lucru care este și logic căci, care ar fi motivul înființării lor dacă nu au pe cine să examineze? Iar pe teritoriul vechiului Regat și Basarabia în conf. cu art. 120 în lipsă de candidații la examen,

această comisie nu se va putea înființa și nu va putea să-și înceapă activitatea decât cu începerea anului 1929. Ca să previn întrebării „cum se poate ca o lege care s'a votat în scopul unificării legilor și dispozițiilor în această privință să aibă dispozițiuni atât de diferite în teritoriul țării, iar pentru unii dintre cetățenii lui mai dulci ca pentru alții să fie cu atât mai dureroase?

Legea după cum este aplicată la prima privire se vede ca o nedreptate adusă cetățenilor unor teritorii, lucru care în fond nu se poate concepe, cî din contra prin legea avocațială pe lângă principiul de unificare ce l'a avut a ținut se arate că nu voește să lezeze principiul dreptului câștigat ci în art. 120 a dat ca exemplu largă interpretare ce voește să o facă în cadrele acestei legi a principiului de mai sus.

Fapt e, că în prezent și cu începere dela 1 Iulie 1924 la Cluj și-a luat ființă comisia de examinarea stagiarii și i-și și recrutează candidați la examene, din cadrele candidaților de avocați și cu atribuțiunea care i-o oferă legea avocațială în art. 24 și pe care o arată și prin adresa Nr. 1—1924 amintită mai sus.

Adresa Nr. 1—1924 a comisiei de examinare zice, între altele, că cu începerea dela 1 Iulie 1924 se înființează comisia de examinare, iar candidații cari vor să fie admiși sunt obligați să facă teze înscris prevăzute de actuala lege căci numai după aceea se va admite la examen după reușita căruia în baza art. 24 i-se va elibera „certificate de trecerea examenului de admitere în barou“.

Cum? Legea avocațială după cum am arătat asigură respectarea drepturilor câștigate, ba în art. 120 asigură expres chiar și o simplă expectativă de drept. Tot asemenea asigură drepturile câștigate de candidații de avocați înscriși în baza legii vechi și circularele Nr. 16748/1924 și 5895—1925 a Directoratului de Justiție din Cluj.

Astfel fiind circulara Nr. 1—1924 a comisiei de examinare nu se poate referi și impune candidaților avocați și nu-i poate eschide comisia dela examen atunci când ei nu au ținut conferințe și recenziuni, căci aceste obligațiuni și impedecări nu sunt prevăzute în legea avocațială în baza dreptului câștigat și în baza circulărilor Directoratului de Justiție Cluj amintite mai sus unde acest lucru se prevede expresis verbis au dreptul de a pretinde depunerea examenului unitar și în fața unei atari comisii de examinare care să poată emite certificate ce clasifică pe candidat pentru admiterea atât în corpul avocaților cât și în magistratură.

Comisia de examinare din Cluj care după cum se spune în chiar circulara Nr. 1—1924 nu are dreptul de a emite decât certificate pentru admiterea în barou și astfel nici nu poate avea dreptul de a examina pe acei candidați cari au dreptul de a pretinde

să fie calificați pentru admiterea atât în barou cât și în magistratură.

Inițierea comisiei pe lângă baroul Cluj și funcționarea ei după părerea mea numai în acel caz ar avea dreptul să examineze pe candidații de avocați, dacă prin vre-o Decizie Ministerială ar avea dreptul să califice pe cei reușiți și pentru admitere în magistratură și atunci ar fi fost inutilă și prematură inițierea comisiei pe lângă Curtea de Apel pentru examinarea magistraților.

Cred că chestiunea prezintă un mai mare interes și merită o explicare din partea celor în drept și în deosebi din partea Onoratei Comisiuni care are de a califica generația nouă de juriști.

Sibiu, Ianuarie 1925.

Dr. Ioan Popa
candidat de avocat.

Art. 274 pr. p. m. este aplicabil când competența teritorială se modifică de o lege ulterioară care crează un nou tribunal?

Prin legea promulgată și publicată în Mon. Oficial No. 26—923 se reînființează Tribunalele Mercurea-Ciuc și Sfântu-Gheorghe (fost Tg.-Secuiesc) în vechile lor circumscripții, reducându-se astfel Trib. Brașov la circumscripția anterioară cuprinzând jud. Brașov și Făgăraș¹⁾.

Prin aceasta lege se repune Justiția la îndemâna locuitorilor din județele Mercurea-Ciuc și Trei Scaune.

Această lege nu pomenește nimic „*expressis verbis*” despre procesele pendinte în momentul promulgării legii la trib. Brașov spre a mă ocupa numai de aceasta.

De aci o gravă dificultate atât la puterea executivă, cât și la cea judecătorească, chemate a le executa.

Curtea de Apel Tg.-Mureș însăși a fost sesizată de mai multe ori a regula competența în conflictul de jurisdicțiune ivit între tribunalele Brașov și Mercurea-Ciuc.

Încă dela promulgarea legii Directoratul Justiției din Cluj prin ordonanța No. 10.948—1923 în dorința de unitate în aplicarea acestei legi²⁾ a fixat prin art. 5 și 6 o anumită competență în materie penală, singura de care ne ocupăm hotărînd prin analogie cu art. 271 pr. pen. ca în limitele acestui text, anu-

¹⁾ Prin noua lege de organizare județul Făgăraș are dela 1 Ianuarie 1925 tribunalul său.

²⁾ Inițiativă foarte laudabilă prin scopul ce urmărește și explicabilă printr'un lung trecut de viață juridică sub imperiul legilor maghiare a căror punere în aplicare se făcea cu multă scrupulozitate căutându-se a se explica prin regulamente — cât mai minutilos posibil — diferite dispozițiuni mărunte ale legii de aplicat.

mite procese pendinte la tribunalul Brașov din circumscripția noilor tribunale să fie judecate mai departe tot la tribunalul Brașov.

Această ordonanță a directoratului Justiției din Cluj, se pare că rezolvă chestiunea într'un mod contrar de cum a voit legiuitorul și aceasta este foarte explicabil în astfel de împrejurări.

Cei cari aplicau legile maghiare nu prea erau obișnuși cu laconismul legilor. Directoratul Justiției din Cluj ne găsind nici o formulă expresă în legea specială i-a dat o aplicațiune în spiritul dreptului comun conform art. 274 pr. pen. depărtându-se dela voința și intențiunea legiuitorului pe care îl interpreta, ceea ce credem că vom putea demonstra.

Pentru aceasta e necesar să reamintim că România în conceptarea legilor se inspiră dela Franța, care în scopul ca legile să fie cât mai clare și totodată cât mai concise, nu urmează nici sistemul englez, care lasă prea multă libertate puterii judecătorești, căci aceasta judecă adeseori după norme nescrise, nici cel german, dela care se inspiră și legile maghiare de multe ori, care concepe legile într'un spirit prea minușios reducând mult dreptul de interpretare al puterii judiciare. Ea urmează un sistem mijlociu stabilind anumite norme generale în lege — referindu-se la principiile generale juridice — rămânând ca amănuntele să fie dezvoltate prin regulamente la legile prea complicate, sau chiar numai prin jurisprudența ce o va stabili instanțele judecătorești în aplicarea fiecărui legi.

Prin urmare laconismul ce întâlnim adeseori în legile române nu este o întâmplare, ci cele de mai multe ori este anume voit astfel, în scopul că nici să îngreudească prin lege prea mult, nici să lase prea multă libertate dreptului de interpretare a puterii judecătorești.

Pornind dela această realitate și ținând seamă de principiile generale considerate ca adevărate axiome juridice în doctrină și jurisprudență, pe care le-a avut în vedere ca de obicei legiuitorul român, putem ușor stabili înțelesul real al legii care ne preocupă din spiritul și modul ei de redactare.

În adevăr când legiuitorul crează un nou tribunal fixându-i o anumită circumscripție, înțelege fără îndoială că competența materială este cea pe care o are dată, prin legea de organizare și diferitele legi speciale, ca ori ce alt tribunal; iar cea teritorială este limitată la circumscripția ce i se fixează. Și acest

principiu este așa de clar, în cât nici legea specială și nici ordonanța Directoratului de Justiție nu găsește necesar a-l formula expres. Dacă legiuitorul ar fi avut altă intențiune ar fi trebuit un text expres în acest senz. În practica judecătorească nu s'a ivit nici o dificultate în această privință.

Totașa de clar este și principiul că competența teritorială revine întreagă tribunalelor reînființate, indiferent dacă infracțiunile au luat naștere înainte sau după promulgarea legii și aceasta întemeiat pe aceeași rațiune doctrinară.

Practica judecătorească a demonstrat că numai o infimă parte din cauzele din aceasta ultimă categorie sunt discutabile, dacă trebuie să se judece de tribunalul vechiu sau cel nou creat, anume cauzele care sunt pendinte la tribunalul vechiu și au luat naștere înainte de promulgarea legii speciale.

Ordonanța Directoratului din Cluj, cum am arătat deja, reduce numărul acestora numai la acelea cari fiind pendinte la tribunalul vechiu, s'au adus de acesta încheierile prevăzute de art. 274 pr. pen.

Nu cunosc vre-o hotărîre a Curții de Apel Târgu-Mureș care să adopte direct această dispoziție, însă în mod indirect se poate deduce din deciziile sale publicate în diferite reviste juridice, că dănsa pare a adopta aceeași soluțiune, fiindcă statuiază și asupra condițiunilor cerute de art. 274 pr. pen., ceea ce ar fi inutil în cealaltă ipoteză.

Ori dacă noul tribunal este competent a judeca cauzele vechi, cari nu sunt pendinte la vechiul tribunal, este clar, din modul cum e redactată legea care nu face nici o distincțiune, că el are competența a le judeca și pe cele cari sunt pendinte, indiferent de stadiul în care se afla ele, fiindcă, „Ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus“. Pe baza acestui principiu doctrinar, pentru ca tribunalul vechiu să fie obligat a reține din cauzele ce aparțin în mod firesc circumscripției tribunalului reînființat (nou), trebuia un text categoric în acest senz.

Aceasta cu atât mai mult cu cât conform art. 12 din constituție „Nimeni nu poate fi sustras dela Judecătorii ce-i dă legea“ și nu se poate susține că judecătorii naturali ai locuitorilor din noile circumscripții sunt aceste noi instanțe, nici nu li se poate imputa vre-o culpă, că aceste instanțe nu au fost create cu un moment mai de vreme.

Mai mult încă spiritul legii este în acelaș senz.

În adevăr scopul urmărit de legiuitor și mărturisit în expunerea de motive și lucrările parlamentare este neîndoios, acela, pe de o parte de a pune locuitorilor din circ. M.-Ciuc și Sft. Gheorghe Justiția la îndămână, iar pe de altă parte de a decongestiona tribunalul Brașov de cauzele cu care, din economii budgetare și lipsă de magistrați, a fost împovorat. Ori aceeași rațiune există și pentru cauzele pendinte la instanța veche în care s'au adus încheierile prevăzute de art. 274 pr. p. și este cunoscut principiul „Ubi eadem est ratio, idem Jus“.

Poate chiar pentru aceste cauze există un cuvânt mai mult, că ele să fie trimise la Judecătorii lor firești, fiindcă pe de o parte locuitorii interesați în aceste cauze și-au plătit tributul la economiile realizate de stat, iar pe de altă parte descongestionarea vechiului tribunal se face mai repede și la cel mai potrivit moment, când noul tribunal poate lucra cu mai multă ușurință nefiind prea încărcat.

Despre vre-o violare a dreptului câștigat nici vorbă nu poate fi, fiindcă nu se vizează nici un drept pentru părți, din contra ele nu pot realiza decât beneficii din readucerea justiției la îndămana lor. În al doilea rând chiar dacă s'ar viola vre-un drept câștigat doctrina ne învață, că legile de procedură, cum în cazul de față este și competența teritorială, sunt în principiu cu efect retroactiv.

Prin urmare chiar dacă s'ar da art. 274 pr. p. cea mai largă aplicație și s'ar putea susține, că acesta se referă și la altă competență teritorială de cât cea prevăzută în partea generală sub art. 16 și urm. el este abrogat prin dispozițiile speciale ulterioare și deci nu se poate aplica.

Dar ținând seama, că ne aflăm în materie penală deci de strictă interpretare, să vedem care ar putea fi înținderea ce ne-ar permite să o dăm înțelesului acestui text.

Ori acest text nu definește ce este competența teritorială, dar se referă expresis-verbis la art. 16, singurul care face această definițiune, deci acest text — art. 274 — nu poate depăși limita acestei definițiuni. Ori art. 16 al 2 din proc. pen. fixează competența teritorială a instanței care a premers numai „dacă infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriului mai multor instanțe ori pe hotarul teritoriului mai multor instanțe, sau dacă este îndoială asupra teritoriului unde s'a săvârșit“, adică cea care ea naștere din locul unde s'a comis faptul, și care poate produce așa

zisul conflict de Jurisdicțiune teritorială loci cauza, ceea ce nu este speța de care ne ocupăm. (În acest sens Curtea de Apel Tg.-Mureș Dec. No. 222/24—1924 Curent Jur. I. din 15 Martie 1924.)

Aceasta speță face parte din așa zisa competență care poate produce conflictul de jurisdicțiune teritorială temporis causa, adică care se naște din cauza schimbării circumscripțiilor teritoriale judecătorești și care nu se poate asemăna cu prima. Deci principiile legii penale nu se pot întinde și la aceasta speță, fiindcă nu există asemănare. Dar chiar dacă ar exista asemănare aceste principii nu pot fi interpretate decât în înțeles restrâns — strictissimo sensu — și nu se pot întinde pe cale de analogie.

Dar independent de aceste considerațiuni mai există un motiv, care singur ar fi decisiv pentru care nu s'ar putea aplica art. 274 pr. pen. anume acela că în speța noastră există o imposibilitate materială de a se îndeplini condițiunile cerute de acest articol.

În adevăr el cere ca încheierea de punere sub acuzare sau ca ordonarea desbaterii principale să fi rămas definitive³. Ori aceste încheieri nu se puteau aduce în timpul posibilității conflictului de jurisdicțiune, fiindcă o competență începează în momentul când alta ea naștere, adică în momentul promulgării legii care crează noua competență. Ori aceste încheieri au avut loc înainte de acest moment. Era imposibil pentru tribunalul Brașov la data când a adus încheierea de punere sub acuzare spre pildă, să trimească cauza la Miercurea Ciuc, care încă nu era reînființat.

Domnul Dr. Carol Schobeln fost judecător al tribunalului Brașov cu grad de consilier de curte de apel, vechiu conducător al senatelor penale, recunoscut ca foarte bun jurist în această materie, mai aducea încă două motive în sprijinul acestei soluții: 1. Acel dedus din art. 17 al ultim pr. pen. din care rezultă că instanța pe teritoriul căreia s'a săvârșit infracțiunea nu poate refuza cauza ce i-s'a trimis și 2. că tribunalul Brașov a fost însărcinat din cas fortuit și numai în mod provizoriu cu conducerea lucrărilor ce au luat naștere pe teritoriul județelor Miercurea Ciuc și Sf. Gheorghe, adică el a fost un fel de tribunal de substituție dela suspendarea lucrărilor acestor tribunale și până la reînființarea lor.

³ Aceasta presupune că a existat până în acest moment puțința de a se declina competența.

De altfel este foarte explicabil leconismul procedurii penale în privința competenței teritoriale temporis causa. Această competență nu se poate ivi decât când se crează o nouă instanță judecătorească ori numai se modifică circumscripțiile lor, operațiune care nu poate avea loc decât prin lege⁴. Și se presupune că aceasta lege va regula competența celor două tribunale interesate la aceasta legiferare. Deducem deci că intenționat art. 274 se referă la art. 16 pr. p. m. spre a-i limita întinderea la cea prevăzută în alineatul II-lea al acestui text.

Și am demonstrat în prima parte a acestui articol că această lege există și în cazul de față și că a rezolvat această chestiune foarte clar și concis prin spiritul și modul său de redactare.

Sperăm că într'un articol viitor să statuăm și asupra stărei jurisprudenței în vechiul regal în această materie, precum și urmările practice ce a provocat această chestiune.

Ilie V. Purdilă,
Tribunal I Brașov

JURISPRUDENȚA STABILITĂ DE INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Complectul pentru Ardeal și Bucovina

Secțiunea III Ardeal

Contencios administrativ. Funcționar postal neprezentat la post. Demisiune în sensul art. 40 și 47 din legea poștelor din 1922. (Deciziunea 440—924).

Statutul orașului. Bistrița. Recurs făcut în temeiul art. 7 din Statut asupra taxelor de import. Sentință confirmată în instanța a doua. Neadmisibilitatea recursului. (Decizia 450—924).

Comerț de coroane. Comerț de coroane stampilate. Cambi date în acoperire, în caz de valorizarea coroanelor. Dacă după terminarea operațiilor de retragere a lor din circulație mai puteau forma, în 1921, obiectul comerțului liber. Soluție afirmativă. Legea din 12 August 1920. Aprecieră dovezilor prin martori. (Deciziua 454—924).

Monopolurile Statului. Contrabandă de tutun. Recurs verbal. Neadmisibilitatea lui ca nemotivat. (Decizia 461/924).

Taxă succesorală. Moștenitori minori. Dacă taxa de moștenire e scadentă după moartea văduvei tutore. Intabulară ei. (Decizia 517 - 924).

Secțiunea III Bucovina

Contrabandă vamală. Contrabandă de zahăr. Jurisprudența acțiunii publice de cea civilă. Competința inspectorilor financiari în materie vamală. Responsabilitatea penală a persoanelor morale. Direcțiuni de fapt. Proba faptului de contrabandă prin fracturi. Art. 194 din legea vămilor. Intenția prandaltoară. Concursul reprezentantului la comiterea infracțiunii.

⁴ Tot asemenea și în starea actuală de drept în România o jurisdicțiune nouă nu se poate crea decât prin lege conform art. 104 din constituțiune.

Condiționarea unui concurs efectiv. (Decizia 406/924).

Monopol. Contrabandă de tutun. Apel nemotivat. Neconstatarea nulității lui de către tribunal. Proces verbal nemotivat de contravenienți. Caracterul acestui vișir. (Decizia 408—924).

Contrabandă de mălă. Birou de expediție contravenient prin neplata drepturilor vamale de import. Responsabilitatea proprietarilor mărfurilor în temeiul art. 220 legea vămilor. Responsabilitatea conducătorul firmei. Forța probantă a procesului verbal în acest punct. Art. 215. Avizul experților. Când e necesar. Condamnări civile. Art. 43, 196 și 221. Din ce elemente de probă, tribunalul e înțut a-și forma convingerea. (Deciziunea 439—924).

Contrabandă vamală. Dacă există drept de opoziție înaintea Curții de Casație. Când se poate admite cererea de reintegrare după procedura austriacă. (Deciziunea 511—924).

Contrabandă vamală. Contrabandă de zahăr declarat în minus la introducerea lui în țară. Motivarea probelor. În ce cazuri pot fi anulate procesele verbale pentru vișir de formă. Art. 29, 199, 143 și 203 din legea vămilor. Responsabilitatea prepușilor. Efectele lipsei de autorizafuni. Art. 44. Concordanța constatărilor tribunalului cu actele cauzei. Deducerea din acte a cauzărilor, de coproprietar al mărfurilor. Principiile codului civil austriac. Compellența inspectorilor. vamali și financiarilor de a instrumenta. Chestiuni de formă. Art. 201 și 215 din legea vămilor. (Decizia 519—924).

Impreviziune. Imposibilitatea prestării obiectului contractului. Art. 878 și 879 c. civ. austriac. Cambie trasă în 1922. Raportul între leu și coroana cehoslovacă. Examinarea circumstanțelor de fapt din care nu rezultă imposibilitatea absolută de plată și ruina economică a recurentului. Urcarea leului. Fapt nou neinvocat de instanța de fond. (Decizia 520—924)

SECȚIUNEA III, ARDEAL

Decizia No. 440—924

Dosar No. 1375—923

La 4 Martie a. c. s'a luat în cercetare recursul făcut de Lehoczky Francisc în contra deciziunii No. 5954—923 a Direcțiunii Regionale Timișoara.

S'a prezentat din partea recurentului domnul avocat Dr. Oanea, iar din partea Ministerului Comunicațiilor dl avocat Meitani.

S'a ascultat raportul făcut în cauză de dl consilier Dr. Crăciunescu.

Dl avocat Dr. Oanea dezvoltă motivele de recurs, declară că nu cere reintegrarea în serviciu activ și nici salariul de funcționar activ dela sistarea plății, ci înțelege numai să fie invitat Ministerul de a-l reintegra în drepturile avute înainte de a fi fost considerat demisionat, și în această situație să i se dea curs cererii sale de demisiune și pensioanare, iar în subsidiar, dacă Curtea nu ar admite, cere trimiterea dosarului Ministerului de Finanțe, Direcția Pensilor. În acest sens cere admiterea recursului mai declară, că după informațiile ce le are Ministerul, nu se opune acestei cereri.

Dl avocat Meitani declară, că Ministerul nu l'a destituit pe recurent și îl privește numai de demisionat, rămânând ca recurentul să-și reguleze drepturile sale la pensie.

Văzând că este nevoie de deliberare și fiind orele înaintate, Curtea amână propunerea pentru ziua de 7 Martie a. c., când Curtea deliberând,

recurentul declară, că nu cere reintegrarea în serviciu activ și nici salariul de funcționar activ dela sistarea plății, ci înțelege să fie invitat Ministerul de a-l reintegra în drepturile avute înainte de a fi fost considerat demisionat, și în această situație să se dea curs cererii sale de demisiune și pensioanare, iar în subsidiar, dacă Curtea nu ar fi competentă, trimiterea dosarului Ministerului de Finanțe, Direcția Pensilor.

Văzând însă din dosarul chestionat, că recurentul nu s'a prezentat la post, bine a fost considerat demisionat în sensul art. 40 și 47 al legii pentru modificarea legii relative, la organizarea personalului administrațiunii P. T. T. din 15 Martie 1922.

Pentru aceste motive Curtea în numele legii respinge recursul.

Dată și citită în ședință publică azi 7 Martie 1924.

Decizia No. 450—924

Ardeal

Dosar No. 295—922

S'a luat în cercetare recursul făcut de Leib Goldberg în contra hotărârei No. 97—920 a comitetului administrativ al orașului Bistrița.

În lipsa părților necitate, s'a ascultat raportul făcut în cauză de dl Consilier Dr. C. Crăciunescu.

Curtea deliberând. Având în vedere, că recurentul a fost condamnat în temeiul paragrafului 7 a statutului orașului Bistrița asupra taxelor de importare, stabilit de orașul Bistrița în 17 August 1900 și aprobat în 7 Septembrie 1900 de către Ministerul de Interne ungar, că condamnarea de către instanța primă a fost confirmată întru toate și în instanța a doua.

Considerând că în sensul paragrafului 8 al acestui statut în contra celor două deciziuni conglăuitoare a primelor instanțe, recursul nu este admisibil. Pentru aceste motive Curtea în numele legii respinge recursul.

Dat în Camera de Consiliu azi 19 Martie 1924.

Decizia No. 454—924

Ardeal

Dosar No. 2385—923

În procesul reclamantului Bernat Weinberg contra părților Aron Spielmann și alții pentru 65.000 lei, s'a luat în cercetare cererea de reviziune a părților în contra sentinței No. 204/16—1922 a Curții de Apel Târgul-Mureș.

S'a prezentat din partea reclamantului dl avocat Al. C. Brăiloiu, iar din partea părților dl avocat Dr. Dion Moldovan.

S'a ascultat raportul făcut în cauză de dl Consilier Dr. C. Crăciunescu.

Dl avocat Moldoveanu dezvoltă motivele cererii de reviziune și cere admiterea ei, pe când dl avocat Brăiloiu combat aceste motive și cere respingerea reviziunii cu adjudecarea de cheltuieli.

Curtea deliberând, asupra motivelor cererii de reviziune, că Curtea de Apel cu violarea dispozițiilor legii No 3364 din 12 August 1920 și a regulamentului de aplicare date în materie de preschimbare a coroanelor și cu aprecierea greșită a dovezilor, deci cu violarea normelor de procedură a stabilit, că cumpărarea-vânzarea coroanelor stampilate încheiată între părți la un an după preschimbarea coroanelor de către Statul Român, nu ar avea un obiect ilicit și că Curtea de Apel cu violarea legii procedurale a omis de a audia martorii cu

care recurenții intenționau să dovedească, că cambiiile improcuate au fost date reclamantului intimat în recurs cu condițiunea că acele cambii numai atunci vor fi scadente, când recurenții vor putea valoriza coroanele stampilate cumpărate dela reclamant și plătite de ei cu cambiiile din chestiune.

Curtea: În ce privește aplicarea normelor de procedură se constată că instanța de apel la stabilirea stărei de fapt a ținut în vedere toate dovezile prezentate în proces și cu aprecierea tuturor acestor dovezi, respectând atât la aprecierea dovezilor, cât și la motivarea sentinței apelate dispozițiunile paragrafului 270 a procedurii civile a dat sentința atacată, arătând și cauza care a determinat-o de a nu audia mărtori propuși de recurenți. Considerând că concluziunile Curții de Apel nu se prezintă nici ca greșite nici ca fiind contrazicere în cuprinsul proceselor verbale, această Curte constată că motivul întemeiat pe violarea normelor de procedură este nefondat.

În ce privește motivul, că Curtea de Apel ar fi violat dreptul material în special legea și ordonanțele sus invocate. Curtea constată, că și acest motiv este nefondat întrucât asupra stărei de fapt stabilite în sentința Curții de Apel conform căreia recurenții la 21 Septembrie 1921 (deci într'un timp când operațiunile de retragere din circulație a coroanelor ca monedă legală de mult au fost terminate), au cumpărat dela reclamant 619.000 coroane austro-ungare stampilate cu sigiliul Statului român, iar ca contravaloare pe lângă numerar au dat și cambiiile din chestiune de 65.000 lei, Curtea de Apel bine a aplicat normele legilor în vigoare când a enunțat, că după terminarea operațiunii de retragere din circulație și schimbare a coroanelor, coroanele ca atari deși nu mai aveau putere eliberatorie ca mijloc de plată legală în țară, totuși pot forma obiectul comerțului liber și că deci cumpărarea, vânzarea din chestiune încheiată de părți asupra acestor coroane nu are un obiect ilicit și nici baza imorală și că nefiind creanța cambială ilicită, părțile urmează a fi obligați la plata sumei cambiale.

Pentru aceste motive Curtea în numele legii respinge cererea de revizuire. Obligă pe părțile de a plăti reclamantului la mâna avocatului său 1000, adică una mie lei, cheltueli de a treia instanță, în termen de 15 zile sub urmările execuțiunii silite.

Dată și citită în ședință publică azi 11 Martie 1924.

Decizia No. 461—924 Ardeal Dosar No. 1054—923

S'a luat în cercetare recursul făcut de Tarhin Gheorghe în contra sentinței Tribunalului Arad No. Pa. II, 3341—1922 pentru contrabandă de tutun în proces cu Regia Monopolurilor Statului.

S'a prezentat din partea Regiei Monopolului Statului dl avocat Al. Huber. Recurentul lipsește.

S'a ascultat raportul făcut în cauză de dl consilier Al. Peretz.

Dl. avocat Al. Huber cere respingerea recursului ca nemotivat.

Dl procuror general Th. Radu pune concluziuni pentru respingerea recursului ca nemotivat.

Curtea deliberând. Având în vedere că prin procesul verbal No. 289 din 29 Noembrie 1921, confirmat prin decizia No. 1349 din 20 Aprilie 1922,

a Regiei Monopolurilor Statului, Direcțiunea Regională Cluj, Gheorghe Tarhin domțicitat în comuna Măsca, județul Arad este condamnat la 6500 lei amendă pentru contrabandă de tutun și confiscarea a 13 kgr tutun tăiat.

Având în vedere că contra acestei deciziuni numitul a făcut apel la tribunalul Arad care prin sentința No. 3341—1922 din 17 Martie 1923 pronunțată contradictor cu apelantul respinge recursul ca nefondat.

Având în vedere că contra acestei sentințe condamnatul a declarat recurs verbal chiar în ședința tribunalului dela 17 Martie 1923.

Având în vedere că recurentul nu a depus nici un motiv de recurs la dosar, astfel că recursul urmează a fi respins ca nemotivat.

Pentru aceste motive Curtea, în numele legii respinge recursul ca nemotivat.

Dată și citită în ședință publică azi 12 Martie 1924.

Decizia No. 517—924 Ardeal Dosar No. 268—923

S'a luat în cercetare recursul văduvei Miha Debrețeni ca tutore în contra deciziunii Direcțiune Financiare Arad No. 64.804/921.

În lipsa părților necitate. S'a ascultat raportul făcut în cauză de domnul consilier Dr. C. Crăciunescu.

Curtea deliberând. Asupra motivelor de recurs, că imobilul succesoral nu a fost bine evaluat și că taxa moștenitorilor minori va fi scadează numai după moartea recurentei și atunci urmează a se încasa.

Curtea, văzând că evaluarea averii succesoriale s'a făcut în temeiul declarațiunii dată de recurentă și că în privința încasării taxei minorilor instanțele prime nu a dispus imediată încasare, ci întabularea taxei,

Considerând că în speță legea timbrelor a aflat o aplicare justă.

Pentru aceste motive Curtea, în numele legii respinge recursul.

Dată și citită în Camera de Consiliu azi 17 Martie 1924.

Decizia No. 406—924 Bucovina

S'a luat în cercetare recursul făcut de Societatea Anonimă „Sindac“ societate internațională de comerț, Max Krauthammer și Martin Schneider în contra sentinței tribunalului Cernăuși No. Bc. 9/23 din 19 Iunie 1923.

S'au prezentat din partea Firmei recurente „Sindac“ dnii avocați Dr. Nebron și Merlescu. Recurenții Max Krauthammer, Martin Schneider, precum și Ministerul intimat lipsesc.

S'a ascultat raportul făcut în cauză de dl consilier Dr. Al. Nicolău.

Dl avocat Merlescu cere aducerea dosarului penal Vr. X. 2456 22 dela tribunal penal Cernăuși, din care se poate vedea că Martin Schneider a plătit integral taxele vamale și faptul că Statul n'a încasat suma, se datorește numai unor funcționari vamali abuzivi.

Curtea deliberând. Respinge amânarea de vreme ce în materie vamală acțiunea publică este cu totul independentă, fără nici un amestec cu acțiunea civilă.

Intrând în desbaterea fondului, dnii avocași Merlescu și Dr. Neuborn dezvoltă motivele de recurs și cer admiterea recursului și casarea sentinței facută.

Curtea deliberând. Având în vedere sentința tribunalului Cernăuși Bc. 9 22 din 19 Iunie 1923, prin care s'a respins apelul lor: Max Krauthammer, Societatea de Comerț „Sindec” și Martin Schneider, făcut contra deciziei Direcției Generale a Vănilor No. 210.928 din 16 Octombrie 1922, aprobativă a procesului verbal de contrabandă No. 9259 din 26 Septembrie 1922, al biroului vamal Grigore Ghica Vodă în baza cărui nunișii au fost condamnați la o amendă de 702.748 lei, pentru contrabandă de zahăr, delarat în minus la import.

Având în vedere că susnușiții făcând recurs înaintea acestei Inalte Curți invocată următoarele motive:

1. Violarea art. 201, legea vamală întrucât procesul verbal a fost încheiat de un inspector financiar care nu era competent și de un inspector vamal. 2. Violarea art. 203 întrucât persoana morală. Societatea, nu putea fi condamnată personal, ca un făptuitor. 3. Procesul verbal și sentința se bazează pe o părere, iar nu pe o constatare. 4. Tribunalul s'a întemeiat în stabilirea faptelor pe facturile prezentate. 5. Nu se stabilește mobilul delictului imputat lui Martin Schneider.

În ce privește primul motiv: Considerând că procesul verbal de contrabandă No. 2959 din 26 Septembrie 1922, aprobat de Direcția Generală a Vănilor, este dressat de un inspector financiar și de un inspector vamal, cari au instrumentat cu păzirea formalităților prevăzute de lege, după cum constată tribunalul.

Considerând, că emisiunea acestor formalități nu este de altfel prevăzută de lege sub pedeapsă de nulitate.

Considerând că inspectorii financiari deși este adevărat, nu sunt agenți vamali propriu ziși, indicași în enumerațiunea prevăzută de art. 201 din legea vănilor, însărcinași în mod expres cu atribuțiunile și competența de a constata, special infracțiunile vamale, dânsii, însă posedă totuși dreptul, au calitatea și sunt competenți de a instrumenta în această materie, potrivit art. 31 din legea vănilor, care le recunoaște, implicit și virtual, această competență legală, de oarece inspectorii financiari sunt însărcinași, în mod expres și special, prin art. 31 din legea vănilor cu începerea, verificarea și controlul tuturor părților serviciului vănilor, fără nici o excepțiune. Într'un cuvânt, legea vamală îi plasează în erarchia competenței de asupra inspectorilor vamali chiar cu o competență și mai mare, în tot cazul generală cuprinzând întreg teritoriul țării, iar „delegațiunea” de a instrumenta o posedă în mod virtual, ea rezultând implicit din însuși atribuțiunile funcționarilor lor. Că astfel fiind primul motiv, este nefondat.

În ce privește al II-lea motiv: Având în vedere că tribunalul constată în fapt că Societatea „Sindec” este bine desemnată și condamnată personal, ca persoană morală, de sine stătătoare, independent de

reprezentații săi legali și autorizași Krauthammer și Schneider — acesta însărcinat cu vămulea — și în baza art. 196 și 229 din legea vănilor care declară responsabili civilmente pe proprietarul și expeditorul mărfurilor, independent de faptul că acel proprietar sau expeditor ar fi o persoană fizică sau morală, cum este în speșă, instanța de fond, bine și juridic reține și obligă personal și pe societate, ca pe ori ce făptuitor, întrucât dânsa, fiind subiect de drept și obligațiuni, poate fi supusă personal responsabilității înafară de obligațiunea decurgând din responsabilitatea proprie a prepușilor săi în această calitate. Deci motivul este nefondat.

În ce privește al III-lea motiv: Având în vedere că procesul verbal, după cum declară și stabilește tribunalul de prima instanță, se bazează pe constatări propriu zis de fapte, iar nici decum pe simple păreri sau deducțiuni, dupăcum afirmă, în mod eronat recurentul; astfel că motivul invocat este inexact în fapt.

În ce privește al IV-lea motiv: Având în vedere că tribunalul stabilește și constată ca și procesul verbal respectiv faptul de contrabandă, bazându-se pe fracturile, scrisorile originale și foile de expediție, prezentate de societate cu ocaziunea vămării mărfii, fracturi cari conțineau o cantitate (greutate) de zahăr cu mult inferioară celei constatate cu ocaziunea verificării; și cum documentele (facturile) prezentate de părți și aflate la dosar, conform art. 199 din legea vamală, formează un puternic element de apreciere, bine și legal tribunalul și-a întemeiat aprecierea pe acte, prin urmare și acest motiv trebuie înlăturat.

În ce privește al V-lea motiv de recurs, relativ la mobilul urmărit de Martin Schneider: Având în vedere că acest mijloc nici nu se poate invoca ca motiv de recurs, întrucât este absolut indiferent în drept și nu poate schimba în nimic situațiunea juridică mobilul urmărit de o persoană în săvârșirea unui fapt supus rigorilor legilor, mobilul avut în vedere de către agentul responsabil relevând exclusiv de domeniul moral; cu atât mai mult cuvânt aici, în materie vamală, unde legea nu cere nici intenție frauduloasă, nici reua credință, nici chiar simpla eroare.

Astfel fiind recursurile Casei Sindec și a lui Schneider Martin urmează a fi respins.

În ce privește recursul lui Max Krauthammer: Având în vedere că, din actele din dosar, constatându-se că acesta deși posedă anterior calitatea de reprezentant al Casei de comerț Sindec, totuși în afacerea de contrabandă săvârșită de Schneider, care face obiectul recursului de față și pentru care a fost și dânsul condamnat, în calitate de reprezentant al Societății, Krauthammer nu a avut nici un amestec, nici un raport direct și personal, adică nu a participat și nu a dat concurs efectiv la comiterea infracțiunii, urmând deci ca acesta să fie scos din cauză; astfel că tribunalul, numai prin exces de putere și violarea principiilor de drept, față de starea faptică constatată a respins apelul său ca fiind fără obiect. Ori procedând în modul acesta, i-a adus prejudiciu de oarece Krauthammer Max ar continua atunci a rămâne și mai departe condamnat solidar, și deci personal responsabil de un fapt, comis de o persoană străină la care el n'a cooperat.

În consecință, recursul lui Krauthammer urmează a fi admis sentința reformată și deci procesul verbal referitor No. 9259 din 26 Septembrie în 1922, anulat în privința sa.

Pentru aceste motive Curtea în numele legii:

1. Admite recursul lui Max Krauthammer și reformează sentința tribunalului Cernăuți Bc. 9/922 din 19 Iunie 1923 astfel, că se anulează în privința lui Max Krauthammer proces verbal din 26 Septembrie 1922, aprobat prin deciziunea Direcțiunii Generale a Vămirilor No. 210.928—922.

2. Respinge recursul Societății „Sindec” și a lui Martin Schneider.

Data și citită în ședință publică astăzi 5 Martie 1924.

Decizia No. 408—924 Bukovina Dosar No. 1108—924

S'a luat în cercetare recursul făcut de Regia Monopolului Statului în contra sentinței tribunalului Cernăuți Bc. 721 20 în proces cu Berla Moldauer, Jetti Reichmano și Maria Pojoga pentru contrabandă de tutun.

S'a prezentat din partea R. M. S. dl avocat Al. Huber, iar din partea intimătei Berla Moldauer dl avocat Ioanciovici. Intimatele Reichmann Jetti și Maria Pojoga lipsesc.

S'a ascultat raportul făcut în cauză de dl consilier Dr. Al. Nicolau.

Dl avocat Al. Huber dezvoltă motivele de recurs și cere admiterea recursului, iar dl avocat Ioanovici combate aceste motive și cere respingerea recursului, dl Procuror general S. Pop pune concluziuni pentru admiterea recursului.

Curtea deliberând. Având în vedere că prin sentința tribunalului Cernăuți No. 721 920 s'a admis apelul făcut de Berla Moldauer, Jetti Reichmann și Maria Pojoga din Cernăuți contra deciziunii No. 100 din 21 Iulie 1920 a Regiei Monopolurilor Statului, aprobativă, a procesului verbal din 26 Mai 1920, prin care susnumiții au fost condamnați la o amendă solidar de 73.800 lei pentru contrabandă a 147 kg. tutun.

Având în vedere că Direcțiunea Generală a Regiei a făcut recurs pe motivul violării art. 68 din legea monopolurilor statului.

1. Având în vedere că potrivit art. 68 din această lege apelul urmează să fie motivat sub pedeapsă de nulitate; ori din dosar se constată că apelul făcut de intimăte nu a fost motivat și deci trebuia să fie respins ca atare, căci tribunalul nu avea ce judeca, apelul fiind nul.

2. Având în vedere că art. 70 al. 2 din sus zisa lege prevede că procedura în această materie se va urma conform procedurii penale și cum textele de lege sunt de ordin publică, tribunalul trebuia ca din oficiu să constate nulitatea apelului; ori tribunalul a mers mai departe, constatând că procesul verbal de contravenție nu conține semnăturile contravenientelor declarându-l nul.

Având în vedere că acest viciu al procesului verbal nu este prescris de lege sub pedeapsă de nulitate, el putând fi numai combătut de parte, ca forță probantă ceea ce nu s'a făcut.

Că astfel fiind, instanța de fond comișând un

exces de putere recursul este întemeiat și cătă a fi admis.

Pentru aceste motive Curtea în numele legii: Admite recursul, desființează sentința Bc. 721/20 a tribunalului Cernăuți, trimite cauza acelui tribunal spre o nouă desbatere și judecată.

Data și citită în ședință publică azi 5 Martie 1924.

Decizia No. 439—924 Bucovina Dosar No. 2602—923

S'a luat în cercetare recursul făcut de David Einhorn și Demitru Băeșeanu în contra sentinței tribunalului Cernăuți Bc. IV 23/23 din 8 Mai 1923 în proces cu ministerul de finanțe pentru contrabandă vamală.

În lipsa părților citate. S'a ascultat raportul făcut de dl consilier Al. Peretz.

Curtea deliberând. Având în vedere că prin procesul verbal de contrabandă No. 9352 din 29 Noembrie 1922, încheiat de vama Ghica-Vodă, aprobat de ministerul de finanțe, direcțiunea generală a vămirilor prin decizia Nr. 210.926 reprezentat prin șeful stației Ghica-Vodă, D. Băeșeanu declarant la acel birou și D. Einhorn coproprietar și conducător al Soc. „Fierul” au fost condamnați la 37.992 lei 50 bani ca drepturi vamale de import precum și la plata sumei de 151.970 lei amendă reprezentând de patru ori drepturile vamale de import.

Având în vedere că în contra deciziunii ministeriale David Einhorn, Dumitru Băeșeanu și Gheorghie Apostoleanu șeful stației Ghica-Vodă au făcut apel care a fost respins prin sentința tribunalului Cernăuți No. Bc. IV 23/23 în contra căreia David Einhorn și Dumitru Băeșeanu au declarat recurs.

Având în vedere că David Einhorn invocă ca motive: greșită apreciere în drept a cauzei, contradicții între stabilirile sentinței și ale procesului verbal și defectuoșitatea procedurii, motive pe cari în rezumat le dezvoltă în felul următor:

II. Art. 220 1. v. este bazat pe culpa în eligendo; între agenși și servitorii unei birou de expediție autorizat de Stat și proprietarii mărfurilor nu există nici un raport de serviciu sau de alegere a persoanelor acestui birou. III. Procesul verbal deduce responsabilitatea sa din faptul că declarațiile de import au fost depuse de biroul de expediție C. E. R. din ordinul Soc. „Fierul” prin Einhorn sau alt conducător, ori procesul verbal nu conține nici o constatare în sensul arătat. Afirmațiunea respectivă din procesul verbal nu se prezintă ca o constatare, dar ca o concluzie din faptele anterior constatate. În virtutea art. 220 1. V. numai Soc. „Fierul” persoană morală distinctă de cea a societărilor și proprietara mărfii putea fi condamnată, dar nu el recurrentul, care nu este proprietarul mărfii și deci personal responsabil de obligațiunile Societății. IV. Defectuoșitatea procedurii consistă în faptul că tribunalul n'a admis ascultarea martorului Hermann Wolf, propus ca să stabilească care din societari s'a ocupat cu vămuire.

Având în vedere că tribunalul a menșinat starea de fapt stabilită prin procesul verbal; că în cuprinsul lui rezullă că David Einhorn a fost supus la amendă ce prevede pentru motivul că el este copro-

prietar al mărfii, cât și din cauza calității sale de conducător al Societății „Fierul“.

Având în vedere că art. 220 L. V. face responsabili pe proprietarii mărfurilor fără deosebire, că ori care ar fi motivul care servește de bază juridică al acestei pedepse, din moment ce se stabilește, că o persoană are un drept de proprietate asupra mărfii, care a făcut obiectul contrabandei, ea trebuie să sufere consecințele calității sale și prin urmare aplicarea art. 220 al. L. V.; că în afară de această starea de fapt constatată prin procesul verbal nefiind schimbată în epel, din acele constatări rezultă că recurentul a participat personal la contrabandă, deoarece el era conducătorul firmei „Fierul“, parte din marfă sosind chiar pe numele său personal, așa că responsabilitatea sa se menține pe această singură considerațiune indiferent de calitatea sa de coproprietar al mărfii.

Având în vedere că din constatările procesului verbal mai sus arătate rezultând culpe și responsabilitatea recurentului; nu era locul să se mai admită de tribunal contra dovada cerută de recurent, întrucât procesele verbale nu pot fi combătute în virtutea art. 215 prin dovezi ulterioare conform dreptului comun.

Asupra recursului lui Băeșan Dumitru: Având în vedere că recurentul invoacă ca motive: 1. că nu se putea face în contra sa decât aplicarea art. 43 combinat cu art. 44 al V. 2. că i s'a admis cererea de a se recurge la avizul experților pentru a se pronunța asupra greutăților vagoanelor și 3. că i s'a respins ascultarea martorilor spre a dovedi nevinovăția sa.

Având în vedere că din combinațiunea art. 43, 196 și 521 L. V. rezultă că penalitățile prescrise de art. 43, nu exclud condamnările civile, la care acțiunea prevăzută de art. 220 cu totul independentă de cea publică, dau loc la materie de infracțiuni vamale.

Având în vedere, că numirea expertului prevăzută de art. 215 al penultim, este lăsată la facultatea tribunalului de a admite sau nu, în cazul când constatările procesului verbal nu coprinde indicațiuni suficiente; că dupăcum rezultă în mod virtual din procesul verbal al ședinței, complectat cu considerentele sentinței, tribunalul a privit indicațiunile procesului verbal ca suficiente pentru a se pronunța asupra punctului discutat, iar ultimul alineat al art. 215 nu se ocupă decât de buna aplicare a tarifului vamal, lucru care nu s'a constatat în speță.

Având în vedere că procesele verbale de contrabandă în virtutea art. 215 nu pot fi combătute prin contra dovezi conform dreptului comun; că tribunalele urmează să-și formeze convingerea asupra cauzelor de contrabandă supuse judecății lor, după constatările și dovezile coprinse în procesul verbal, că așa fiind recursul trebuie respins.

Pentru aceste motive Curtea, în numele legii respinge recursurile.

Data și citită în ședință publică azi 7 Martie 1924.

Decizia No. 511—924

Dosar No. 804—924

S'a luat în cercetare opoziția făcută de Solomon Rauch în contra Deciziei acestei Inalte Curți privi-

toare la cauza 2815—923 în proces cu Ministerul de Finanțe pentru contrabandă vamală.

În lipsa părților necitate. S'a ascultat raportul făcut în cauză de domnul consilier V. Erbiceanu.

Curtea deliberând. Având în vedere că Solomon Rauch, proprietarul firmei „Zughaft“ din Cernăuși, fac opoziție contra deciziei No. 48 din 22 Ianuarie 1924 a Curții de Casație Secția III-a prin care i s'a respins recursul făcut în contra sentinței tribunalului Cernăuși din 28 Septembrie 1923.

Având în vedere că conform legii vămilor, care prevede procedura specială și căile de atac în această materie, nu există dreptul de opoziție contra deciziilor pronunțate de Inalta Curte de Casație. Că de altfel în speță fiind vorba de o contrabandă pentru că în Bucovina procedura civilă austriacă peste tot nu prevede dreptul de opoziție, ci numai dreptul de reintegrare în starea de mai înainte pentru motivul că partea a fost împedicată de a se înfățișa la dezbăterea prin un eveniment, ce nu se putea prevedea sau înlătura.

Având în vedere că Solomon Reich nefăcând o asemenea cerere de reintegrarea faptului neprevăzut sau care n'a putut să fie înlăturat, opoziția lui urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

Pentru aceste motive. Curtea în numele legii respinge opoziția.

Data și citită în Camera de Consiliu azi 14 Martie 1924.

Deciziunea No. 519—924. Bukovina Dosar No. 1280—925.

La 7 Martie a. c. s'au luat în cercetarea recursurilor făcute de Casa Schenker et Comp. Friderich și Simon Auslender Banca de Est, din Cernăuși. Rosenhek și Simion Chișar în contra sentinței Tribunalului Cernăuși Bc. IV—923 în proces cu Ministerul de Finanțe pentru contrabandă vamală.

S'au prezentat din partea Casei Schenker et Comp. în lichidare D-l. avocat C. Nicolescu, iar din partea lui Friderich și Simon Auslender D-l. avocat Dr. a. Voinsky, iar din partea Băncii de Est și Rosenhek D-l. avocat Elie Nicolescu.

Recurentul Simon Chiraș și Ministerul de Finanțe lipsesc.

S'a ascultat raportul făcut în cauză de Domnul Consilier Al. Peretz.

Domni avocați C. Nicolescu, Dr. A. Voisky și Elie Nicolescu dezvoltă motivele de recurs și cer admiterea recursurilor lor.

Văzând că este nevoie de deliberare și fiind orele înaintate.

Curtea amână pronunțarea pe ziua de 11 Martie a. c. iar apoi pe ziua de 17 Martie a. c. Curtea de liberând, Având în vedere că prin procesul verbal No. 9253 din 26 Noembrie 1922 aprobat de decizia Ministerului de Finanțe, Direcția Generală a Vămirilor No. 210—924 cu data de 16 Decembrie 1922, Casa Schenker filiala Cernăuși, Simon Chiraș, Osias Steier Banca de Est, prin D-l. Blumm A. Rosenhek, Simon Auslender, Friderich Auslender, Fabias Barabas au supuși la plata sumei de 83233 lei drepturi vamale precum și la palata sumei de 520952 lei, ca amendă reprezentând de 4 ori despăgubiri cuvenite statului conform art. 193 al. 1 din L. G. V. pentru o

cantitate de zahăr care a fost declarată în minus la la introducerea ei în în țară;

Având în vedere că în contra deciziei Ministeriale condamnării afară de Fabias Barabas făcând apel Tribunalului Cernăuți prin sentința No. 4—923 a respins apelul lui A. Blumm ca fără obiect, a admis apelul lui Osias Steier, anulând procesul verbal față de acest apelat și a respins apelurile celorlalți:

Având în vedere că sentința Tribunalului a fost atacată cu recurs de către Casa Schenker et. Comp. Banca de Est, și altele din Cernăuți și A. Rosenhek Simon Auslender, Friederich Auslender și Simon Chirias.

Asupra recursului Casei de expediție Schenker et. Comp,

Având în vedere că această casă își întemeiază recursul pe următoarele motive:

1. Insuficiență procedurală. Tribunalul a respins fără sa motiveze administrarea prolemelor produsa de recurentă ca să dovedească că n'a dat în mod efectiv concurs la contrabandă; și a condamnat-o fără să constate acest fapt în sarcina sa, singurul care putea să-i atragă aplicațiunea art. 196 L. V. Procedând astfel Tribunalul a violat și dispozițiunile legii vamale și paragraful 503 pr. civ.

2. Sentința Confirmă condamnarea Casei Schenker pe baza celor arătate în procesul verbal adică pentru că a făcut expedierea mărfii fără îndeplinirea formalităților vamale. Procesul verbal nu arată față de Casa Schenker nici faptele care constituiesc infracțiunea, nici art. din lege care o prevede, nici dacă este faptuitoare infracțiuni sau răspunzătoare din alt motiv, astfel că în conformitate cu art. 203 combinat cu art. 215 L. V. nulitatea procesului verbal și a deciziei aprobative se impunea.

3. Casa Schenker ca persoană juridică nu putea să comită infracțiunea.

Dacă procuriștii săi Arnold Marian și Emanuil Horovitz prevăzli cu procură comercială colectivă ar fi hotărât să se expedieze vagonul fără achitarea taxelor vamale și ar fi putut implica Casa Schenker, Or Emanuil Horovitz n'a fost condamnat la nimic, atunci dacă reprezentanții Casei n'au săvârșit infracțiunea nu se poate face răspunzătoare persoana juridică pentru un act săvârșit fără voința ei.

4. Funcționarii Osias Steiner și Chirias Simon procuratori numai pentru expediere nefiind declarați autorități în mod special de Ministerul de Finanțe, după cum prevede dispozițiunile art. 44 L. V., nu putea să atragă responsabilitatea Casei, dacă au fost admiși să îndeplinească formalitățile vamale de către șeful vamei Boicescu, astfel că condamnarea recurenților s'a făcut numai cu violarea art. 44 al legii vamale.

5. Osias Steier și Simon Chirias, fiind numai procuratori în privința operațiunilor de expediere, nu au putut reprezenta Casa Schenker în toate afacerile întreprinderii, pentru această trebură să fie în conformitate cu dispozițiunile art. 41, 46 cod comercial în vigoare în Bucovina, înregistrată la Tribunal.

6. Conform art. 196 și 203 L. V. expeditorul nu este responsabil decât dacă dă concurs efectiv și conștient la contrabandă, astfel că Tribunalul în mod greșit a aplicat recurentei dispozițiunile art. 196 L. V.

Asupra motivului I.

Având în vedere că din cuprinsul sentinței atacată rezultă că Tribunalul a arătat în deajuns pentru ce a respins probele cerute de apelanți astfel că motivul este nefondat.

Asupra motivului II.

Având în vedere că Tribunalul arată că starea de fapt a rămas neschimbată în apel, că procesul verbal precizează că infracțiunea pusă în sarcina Casei Schenker care a consistat în faptul facerii declarațiunilor neexacte, precum și în expedierea mărfii, ambele săvârșite prin procuratori său, iar în privința dispozițiunilor legale de aplicat invocă art. 89, 199, 193 și 201 din L. V. că aceste indicațiuni au putut servi de temelie pentru aplicarea legii, art. 215 neautorizând anularea proceselor verbale pentru nulitate de formă.

Asupra motivului III.

Având în vedere că dacă am presupune chiar că Soc. Casa Schenker et Comp. este persoană juridică, discuțiunea asupra naturii juridice a responsabilității persoanelor morale din punct de vedere a legii vamale, nu prezintă interes a fi făcută în speță care ne preocupă, de oarece legea prin art. 196 înlinzând prescripțiunile sale și asupra expeditorului, evident că o persoană morală constituită în vederea efectuării operațiunilor și formalităților de expediere transport sau vămuire de mărfuri, intră în cadrul legii când prin mijlocirea ei s'a săvârșit vre-o contravenție vamală.

Având în vedere prin urmare că rămâne a se examina dacă faptele incriminate se pot considera ca săvârșite de recurentă prin reprezentanții săi.

Având în vedere că prin motivul III. al recursului Casa Schenker susține că procuriștii săi Arnold Marian și Emanuil Horovitz n'au participat în nici un chip la infracțiune și că nici nu au fost condamnați la ceva; iar prin motivul IV. pretinde că funcționarii Osias Steier și S. Chirias n'au avut autorizațiunea specială a Ministerului de Finanțe prescrisă de art. 44 de a îndeplini formalitățile vamale astfel ca faptele nu putea să atragă nici o responsabilitate pentru recurentă.

Având în vedere că Tribunalul arată pe baza constatărilor procesului verbal, că declarațiunile în minus au fost făcute de către Simion Chirias funcționarul recurentei că din procesul verbal rezultă într-adevăr că Simion Chirias n'a fost un procurator al Casei Schenker pentru o anumită expediere, dar că avea împuternicirea să reprezinte Casa în mod general pentru formalitățile necesare expedițiilor ce se făceau de numita casă fără vre-o limitare sau determinare specială, că așa fiind Simion Chirias a fost un adevărat prepus al Casei Schenker și faptele sale atrageau responsabilitatea acestei case:

Având în vedere de asemenea că lipsa autorizațiunii prescrisă de art. 44 L. V. nu poate să înlăture responsabilitatea recurentei, de oarece operațiunile săvârșite de Simion Chirias au fost acceptate de Casa Schenker deci și calitatea de reprezentant al său în aceste operațiuni; că pe de altă parte lipsa autorizațiunii invocate nu putea să atragă din partea autorităților în drept de cât refuzul acestora de a proceda la îndeplinirea formalităților vamale prin mijlocirea unei persoane care nu posedă această auto-

rizațiune, că dacă însă ele au trecut peste o asemenea autorizatiei. această împrejurare nu este de natură să albă vre-o influență asupra raporturilor juridice existente între Casa Schenker și reprezentanții săi și să desființeze, după cum pretinde recurenta mandatul ce aveau dela anumita casă și să o apere de consecințele faptelor acestor mandatar,.

Având în vedere că aceste considerațiuni rezolvă și motivul VI. ale recursului din moment ce s'a stabilit că persoanele morale răspund în materie vamală de faptele reprezentanților lor;

Având în vedere că pentru toate aceste motive recursul Casei Schenker trebuie respins ca nefondat;

Asupra recursului Băncii de Est și al lui A. Rozenhek.

Având în vedere că recurenții invoacă următoarele motive:

1. Că Tribunalul nu observă că procesul verbal nu stabilește nici un fapt ce l'ar fi comis Banca de Est sau funcționarul ei A. Rosenhek.

2. Că Tribunalul se referă și la calitatea Băncii de coproprietară a mărfii cea ce nu este de loc dovedit.

Având în vedere că în privința lui A. Rosenhek Tribunalul se întemeiază că procesul verbal care la rândul său se sprijină, după cum arată Tribunalul, pe actele și dovezile dela dosas; că procesul verbal precizează faptele de participare ale lui Rosenhek la contrabandă, întemeindu-și concluziunea pe cercetările actelor aflate la Bancă și a martorilor ascultați că bazat pe toate aceste Tribunalul a motivat și a putut să-și formeze convingerea că reprezentantul Băncii A. Rosenhek a dat concurs efectiv la contrabandă; Că așa fiind sentința pronunțată în asemeni condițiuni întru cât nu contrazice actele cauzei, nu suferă de nici un viciu din acest punct de privire.

Având în vedere asupra motivului II. că responsabilitatea Băncii întemeiată pe calitatea sa de coproprietară a mărfii este dedusă de asemenea în procesul verbal din dovezile enumerate ce analizează exact în aceleași condițiuni ca cele arătate în precedentul considerent; că însăși martorul L. Bacnlinshi, subdirectorul Băncii arată că zahărul a fost vândut în participație de Bancă cu frații Auslender, așa că motivul de recurs este nefondat.

Având în vedere că recurenții Simon și Friderich Auslender invoacă următoarele motive;

1. Proceul verbal nu este încheiat de agenți vamali indicați de art. 201 L. V.

2. Că funcționarii cari nu au efectuat cercelările nu aveau conform art. 38 competența să instrumenteze fără o împuternicire specială în afară de biroul lor.

3. N'au săvârșit nici o contravenție Barabas nefiind reprezentantul lor și nici complice nu sunt la contrabandă.

4. Procesul verbal nu arată articolul în baza cărui sunt condamnați, iar Tribunalul fără a motiva le face aplicațiunea art. 220 L. V. Ori conform art. 429 cod. civil Austriac lucrurile expediate nu sunt considerate ca proprietatea destinatarului decât în momentul primirii, că primirea având loc după săvârșirea contabandei greșit Tribunalul s'a întemeiat în speță pe dispozițiunile art. 220 L. V.

Având în vedere că în privința responsabilității D-lor Simon și Friderich Auslender, dedusă din calitatea lor de coproprietari a mărfii Tribunalul se întemeiază pe constatări procesului verbal, că din acele constatări a putut să-și formeze convingerea și să deducă calitatea acestora de coproprietari împreună cu Banca de Est, că lipsa indicațiunii textului de lege în procesul verbal nu putea să atragă conform art. 215 din L. V. nulitatea lui și prin consecință casarea sentinței Tribunalului.

Având în vedere că motivul întemeiat pe dispozițiunile art. 419 cod. civil Austriac de oarece din constatări procesului verbal rezultă că recurenții au fost amestecați în operațiunile de desfacere a zahărului încă dela data de 21 Ianuarie 1921 cu mult înainte de sosirea vagoanelor, de unde prezumția că au cunoscut și aprobat felul expedițiunii mărfii; fiind interesați în afacere; că în orice caz ei n'au stabilit contrariu înaintea instanței de fond în care caz numai, conform codului civil Austriac nu sunt considerați ca proprietari ai mărfii; că în asemenea împrejurări calitatea lor de proprietari neputând fi înlăturată chiar cu privire la dispozițiunile codului civil Austriac cestiunea de a se ști dacă regula stabilită de codul civil Austriac își poate avea aplicațiunea în materie de contrabandă vamală, numai prezintă interes de a fi discutată.

Având în vedere că inspectorii vamali, cât și inspectorii financiari, funcționari în grad superior, având supravegherea tuturor operațiunilor celorlalți funcționari vamali cari lucrează sub controlul lor, trebuiesc cuprins și în enumerarea făcută de art. 201 L. V. aceasta fiind o chestiune de formă, nu poate conform art. 215 să atragă militarea procesului verbal; că autorizatiunea este necesară funcționarului pentru a-și stabili identitatea și să poată face fără piedică investigațiunile trebuincioase pentru descoperirea infracțiunii, în cazul când prezumatul infractor s'ar opune la începerea cercetărilor; că întrucât recurenții nu au ridicat nici o obiecțiune și actele precum și cercetările sau efectuate, de fapt motivul de recurs este nefondat.

Având în vedere în privința motivului că Barabas n'a fost reprezentantul recurenților, întrucât Tribunalul l-a menținut discutat și motivul trebuie respins.

Având în vedere că Simon Chiraș arată în petiția de recurs că atacă sentința Tribunalului No. Bc. IV. 4/2—23 că din încheierea Tribunalului cu data de 29 Septembrie 1923 No. Bc. IV—1923 rezultă că recursul său a fost respins ca tardiv și recurentul n'a atacat această încheiere.

Pentru aceste motive Curtea în numele legii. Respinge recursurile.

Data și citită în ședință publică azi 17 Martie 1925.

Decizia No. 520—924. Bucovina Dosar No. 2156—923.

În procesul firmei recurente Fabrica de sticlărie Fischman fii, Societate cu garanție limitată din Teplitz-Schonau, pron procurațiunea avocatului Dr. Friderich Schahter din Cernăuți în contra pârâtului Samuel Geller și Bernhard Geller, comercianți de sticlărie în Cernăuți pentru 18.666 coroane cehoslovace.

S'a luat cererea de reviziunea făcută de către părâți în contra deciziei Curții de Apel Cernăuți No. Bc. 350-923 din 14 Iunie 1923, prin care s'a respins apelul părâților și s'a confirmat sentința Tribunalului Cernăuți Cv. III. 125-22 din 25 Ianuarie 1923.

În lipsa părților necitate.

S'a ascultat raportul făcut în cauză.

Curtea, deliberând asupra reviziunii;

Recurentul invoacă greșita aplicare a legii și defectuoșitatea procedurii, amândouă motive însă pe nedrept.

Paragraful 878 cod. civil prevede, că obiectul contractului să nu fie imposibil. Imposibilitățile materiale și absolute de a executa un contract, trebuie să i se pue alături, și cazul, când împrejurările de fapt sunt astfel, prestațiunea ar avea drept urmare ruina economică a părții contractanțe. Nu i se poate cere unui debitor să sacrifice existența sa economică pentru a îndeplini obligațiunea sa. La fel trebuie judecat chiar cazul, când împlinirea prezintă astfel de greutăți, că partea ar suferi pagube desproporționale pentru a îmbogăți, pe celalt contractant. Îndeplinirea obligațiunii ar fi atunci contra bonos mores (paragraful 879 cod. civil.)

În apeșă mai întâi nu poate fi vorba de o imposibilitate absolută. Nici cealaltă eventualitate, că plata cambiei acționare ar avea drept urmare ruina economică a recurentului, nu este dată. Recurentul însuși susține, că cambia a fost trasă în 26 Iunie 1922, când raportul între leu și coroană cehoslovacă era la față de 2. Relațiunea ulterioară între leu și coroană cehoslovacă însă de asemenea nu este atât de exorbitantă, atât de anormală, că ar putea pricinui ruina economică a recurentului. Iar cazul paragrafului 879 cod. civil nu este existent, reclamanta nefiind îmbogățită, de vreme ce își are sediul în Cehoslovacia și a contractat deci cu drept cuvând în moneda de acolo.

Ba chiar mai mult, în 26 Iunie 1922, când s'a tras cambia, o nouă urcare n coroanei cehoslovace nu era în afară prevederilor, iar recurentul dacă n'a plătit la timp, a făcut specula asteptând urcarea leului.

Astfel fiind motivul gresitei aplicări a legii nu este întemeiat.

Iar cât despre defectuoșitatea procedurii, aceasta nu este existentă, pentru că faptul, că cambia din acțiune este o cambie de acoperire care garantează pentru relațiunea 1:2 a coroanei cehoslovace față de leu, este un fapt nou, ce n'a fost produs în întâmpinări și deci nu poate să fie luat în considerare (paragraful 557.552 al. 2 procedura civilă.)

Pentru aceste motive curtea în numele legii.

Reapinge cererea de reviziune.

Obligă pe părți, ca în mod solidar, să plătească firmei reclamante 1000 adică una mie lei cheltueli de a treia instanță în termen de trei zile sau urmările execuțiunii silite.

• Dată și citită în ședință publică azi 17 Martie 1924.

INFORMAȚIUNI

În ziua de 5 Februarie 1925 s'a înființat cel dintâi „Cerc al juriștilor din Cluj”. Inițiativei binevenite a câtorva avocați i-au răspuns cei mai de seamă membri ai magistraturii, baroului și corpului profesorilor universitari. E bine să precizăm, că din cerc pot face parte juristi nu numai din Cluj ci de pretutindeni din țară deoarece numai sediul i-i este la Cluj. Asociațiunea a luat astfel ființă sub presidenția distinsă a colaboratorului nostru dl. Prof. Camil Negrea, rectorul universității — animată de îndoitul scop cel urmărește: *Legătura sufletească a membrilor ei și propășirea științei juridice.*

Începutul a fost norocos. Cercul abia constituit și-a început activitatea. Prima agapă colegială a și avut loc în sala „Central” așa că, consolidarea justiției românești nu putea să fie lipsită de inițiative și munca elementelor distinse. Cercul a și proclamat cu acea ocazie ca președinte de onoare pe dl. Profesor V. Dimitriu, eruditul nostru colaborator. Profesorul înalbit dar cu sufletul cald, învățatul comercialist, care spre regretul tuturor va pleca curând din Universitatea Clujană.

Trebuie să spunem dela început că acest cerc trebuie să aibă adesiunea tuturor juriștilor. El va cuprinde pe toți cei cari în acest stat au dreptul de a se ocupa cu știința dreptului, fie că o profesează ca avocat, profesor, magistrat, sau orice altă funcțiune, cu o singură condițiune: să fie cetățean al țării și să aibă un titlu academic, ce presupune și o anumită mentalitate, făcând parte dintr'o anumită pătură socială. S'a exclus orice ideie șovină de naționalitate și nici nu se putea altfel, căci ceia ce face țării unui Stat nu este origina etnică a membrilor săi, ci încrederea pe care cu toții trebuie s'o aibă și s'o caute în legile sale. Din această ideie isvorește necesitatea unei solidarități a tuturor juriștilor, indiferent de naționalitate, căci această solidaritate nu poate decât să facă ca respectul dreptului, — cel mai înalt scop ce se poate urmări — să triumfe. Dreptul în sine presupune solidaritatea socială. S'a mai precizat și trebuie știut, că Cercul Juristilor din Cluj este o asociație culturală, de consolidare intelectuală și sufletească a membrilor săi, din care magistrații noștri trebuie să facă parte. Nici un membru nu are obligații materiale, decât benevole. Cercul va obține personalitatea morală imediat ce și va vota statutele conf. cu legea.

Asociațiunea juriștilor din Cluj călăuzită de aceste principii speră că și va putea croi drumul său indiferent de piedecile cari ar putea să i-se opue.

Din parlene, nu putem decât să ne bucurăm de înființarea acestui cerc, care concretizează unul dintre punctele programului de lucru al revistei și să-i dorim ca o activitate rodnică să-i fie cel mai frumos dintre meritele și singura justificare a ființei sale. Am dori în special ca acest cerc să nu considere ca partea cea mai neînsemnată a activității sale imboldul cercetărilor juridice, prin organizarea de conferințe și comisiuni alese din membrii săi, cari să cerceteze și să refereze asupra diferitelor chestiuni de drept ce interesează pe toți juriști. În nici o parte a țării studiul dreptului comparat nu este mai util ca în Ardeal și nicăieri — trebuie să o recunoaștem — lăncezeala spiritului juridic și rutina ucigătoare a oricărui progres științific nu e mai în floare, ca aci.

Avântul tânărului cerc juridic va avea deci să dărâme prejudecăți și să contribuie prin cunoștințele membrilor săi la progresul științei juridice — care trebuie să fie cea mai de seamă preocupare a momentului de față.

A apărut în editura, Soc. anon. „Curierul Judiciar“ din București sub titlul „*Drepturi'e femeii în viitorul Cod civil*“ o reunire de Studii, comunicări și propuneri în acest sens datorite eminenților juriști ca: Anibal Teodorescu, Corneliu Botez, Camil Negrea, H. Meitani, Traian Alexandrescu, cu un raport al președintei Consiliului Național al femeilor române din București d-na *Calypso Corn. Botez*.

Lucrarea conținând aproape 200 pagini, mai cuprinde și o expunere de motive cu un raport asupra anteproiectului legii de o Reformă Administrativă Vaitoianu, de D-na Alexandra Cantacuzino presidenta secțiunii Administrative a Cons. Naț. al femeilor române.

Cartea costă 60 lei și se află în depozit la redacția noastră și la D-na Calypso Botez str. Rumeoară No. 3 în București. Folosește tuturor celor ce se interesează despre unificarea legislativă românească și se vinde în folosul Consiliului Naț. al femeilor române.

A apărut în traducere revizuită „*Codul*

de procedură penală în vigoare în Ardeal“ a Dilor Pop și Mavrodineanu cu o tablă de materie alfabetică de dl consilier C. Filipescu dela Curtea de Apel din Cluj. Cartea s'a pus în vânzare de către Curtea de Apel din Cluj fiind editată oficial la tipografia Cărilor funduare din Cluj.

Se știe că prin mesagiul regal de re-deschidere a Parlamentului, s'a anunțat — între alte reforme — și legea de unificare a timbrelor.

Actualul sistem care există în Ardeal este cel dinainte de alipirea teritoriilor, așa că funcționarii noștri din vechiul regat, trimiși în Ardeal, au de luptat cu multe dificultăți la aplicarea legii. Proiectul de lege pentru unificare se află gata și urmează numai să fie adus în discuția Camerelor.

Prin noua lege se introduc majoritatea dispozițiilor legii existente în vechiul regat, deoarece sistemul nostru este cel francez, mult mai bun — zice-se — decât sistemul austriac existent în Ardeal.

Un grup de deputați a depus în parlament următorul proiect:

La articolul 143 din legea pentru unificarea dispozițiilor din legea de organizare judecătorească, privitoare la ministerul public, la numiri înaintări și disciplină, să se adauge la alineatul 8 următoarele:

„In aceleași condițiuni și după același stagi, judecătorii de instrucțiune, *judecătorii de ședință* și procurorii de tribunal, cari se vor distinge în îndeplinirea funcțiunii lor vor putea fi înaintați pe loc, la gradul de președinte de tribunal și consilier de Curte, primind și salariul gradului la care au fost înaintați. În toate cazurile, la stabilirea stagiului de șase ani intră cumulativ în calcul și timpul servit în funcțiunile de judecător de pace, procuror, judecător de instrucție și de ședință.“

Pentru ce nu și dreptul la înaintare pe loc al președinților de tribunal, al Consilierilor de la Curțile de Apel și de Casație?